

Toolboxmeeting: "Schiethamers"

Met schiethamers worden pennen, stiften of draadeinden in bijvoorbeeld beton en staal gedreven. De drijfkracht wordt verkregen door een explosieve lading.

Naar de wijze waarop pennen, stiften en draadeinden in daarvoor geschikte materialen worden gedreven, onderscheidt men twee methoden:

- de drijfkracht wordt direct geleverd door een explosieve lading
- de drijfkracht wordt door een explosieve lading geleverd middels een plunjer (plunjer schiethamers)

Risico's

Het werken met schiethamers is bij ondeskundig gebruik gevaarlijk. Daarom is er een aantal wettelijke voorschriften uitgevaardigd. Deze voorschriften stellen eisen aan de constructie en geven regels ten aanzien van levering, gebruik en onderhoud van schiethamers. Tevens dienen deze werktuigen te worden gekeurd.

Patronen

Op de verpakking waarin patronen worden geleverd, moet zijn aangegeven:

- de naam van de fabrikant of het fabrieksmerk
- het kaliber en de kleuraanduiding van de patronen

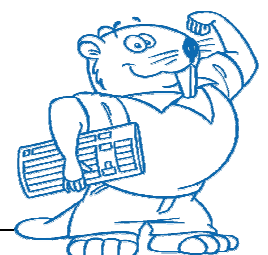
De patronen moeten aan de onderzijde van het huis zijn voorzien van het kenteken van de fabrikant en zijn gemerkt door een kleuraanduiding overeenkomstig de volgende tabel:

zwart : sterkste lading
rood : zeer sterke lading
blauw : sterke lading
geel : middelmatige lading
groen : zwakke lading
wit : zwakste lading

Constructie en opschriften

Een schiethamer moet zijn geconstrueerd volgens de volgende voorschriften:

- het is niet mogelijk vrij uit de hand te schieten zonder gebruik te maken van bijzondere hulpmiddelen
- de schiethamer kan slechts worden afgeschoten, indien de loop met een kracht van ten minste 5 kg tegen het te beschieten oppervlak is aangedrukt
- de meeste schiethamers moeten zijn voorzien van een splinterkap

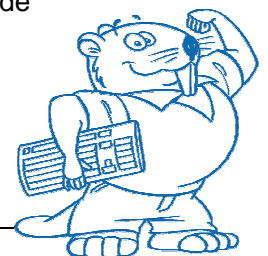

Aan splinterkappen worden de volgende eisen gesteld

- de afstand van de buitenrand tot het middelpunt van de loop mag niet minder dan 50 mm bedragen
- in afwijking met het voorgaande mag bij een splinterkap die bestemd is om te schieten in de nabijheid van ingesloten hoeken, de afstand aan één zijde minder dan 50 mm bedragen
- op een splinterkap of, indien de schiethamer niet van een splinterkap behoeft te zijn voorzien, op de schiethamer zelf moeten merktekens zijn aangebracht die de hartlijnen van de loop duidelijk aangeven

Gebruik

- Personen jonger dan 18 jaar mogen geen arbeid verrichten met een schiethamer.
- Afhankelijk van het geproduceerde geluid moeten gehoorbeschermingsmiddelen worden gebruikt.
- Op de meeste locaties is een werkvergunning voor schiethamers vereist.
- Bij de schiethamer meegeleverde bedienings-, onderhouds- en veiligheidsvoorschriften dienen in de schiethamerkist of -doos aanwezig te zijn.
- Voor de aanvang van de werkzaamheden moet aan alle voorschriften zijn voldaan ten aanzien van gebruikte pennen, patronen en splinterkap in relatie tot het materiaal (steen, staal, broos, hard) waar de pennen worden ingedreven.
- De gebruiker dient vakbekwaam te zijn.
- De werkomgeving moet zijn afgeschermd (zowel in het horizontale als het verticale vlak) om ongevallen voor omstanders te voorkomen.
- Bij het laden van een schiethamer moet de patroon gemakkelijk in de kamer kunnen worden geschoven.
- Als een patroon niet tot ontsteking komt, moet de schiethamer tegen het te beschieten oppervlak worden gehouden en opnieuw worden afgeschoten. Als de patroon ook dan nog niet tot ontsteking komt, moet de schiethamer nog 15 seconden tegen het te beschieten oppervlak worden gehouden. Daarna moet nog 2 minuten worden gewacht voordat men de patroon verwijderd.
- Tijdens het laden en ontladen van een schiethamer en het verwijderen van een patroon die niet tot ontsteking is gekomen, moet de loop van de schiethamer zodanig worden gehouden, dat men niet kan worden getroffen of anderen kan treffen.
- Bij het schieten nabij een vrije rand moet een veilige afstand worden aangehouden van 10 cm plus tweemaal de dikte van de pleisterlaag.
- Indien toch dicht bij een vrije rand moet worden geschoten, dan moet de rand voldoende worden ondersteund (bijvoorbeeld met een stalen strip).
- Schiet nooit binnen 5 cm van een plaats waar eerder een pen is teruggeslagen, gebroken of verwijderd.
- Gebruik bij het inschieten van pennen in gestucadoorde plafonds en wanden altijd een schiethamer die is voorzien van een splinterkap met een diameter van tenminste 180 mm of van een splinterkap waaraan een stalen plaat van 180 mm diameter is aangebracht.
- Gebruik een hoeksplinterkap alleen dan, wanneer pennen in voldoende inspringende hoeken moeten worden geschoten.
- De gebruiker dient tijdens zijn werk gebruik te maken van een veiligheidshelm, veiligheidsbril met zijschotten of een geschikt gelaatsscherm en gehoorbescherming.

Onderhoud

- Een schiethamer dient in goede staat van onderhoud te verkeren.
- Het onderhoud moet gebeuren door vakkundig personeel.
- De bij de schiethamer meegeleverde onderhoudsvorschriften dienen nauwkeurig te worden nageleefd.
- Men mag alleen onderdelen verwisselen die in het onderhoudsvorschrift zijn aangegeven. Overige reparaties dienen door de fabrikant of importeur te gebeuren.
- Afhankelijk van de werkzaamheden met de schiethamer regelmatig, doch ten minste éénmaal per jaar, ter controle aan de fabrikant of importeur worden gezonden.
- Tijdens de gebruikperiode moet de schiethamer dagelijks worden gereinigd. Daartoe moeten schoonmaakattributen in de kist aanwezig zijn.
Een ondeskundig gebruik van schiethamers is levensgevaarlijk! Daarom is het gebruik ervan wettelijk geregeld. Ga dus nooit zomaar aan de gang. Lees eerst de fabrieksvorschriften.
- Voor de gebruiker en alle bij het werk betrokkenen is het dragen van een veiligheidshelm, gehoorbescherming en een veiligheidsbril met zijbescherming wettelijk verplicht.
- Het voorhanden hebben, gebruiken of tentoonstellen van een schiethamer zónder geldig certificaat van goedkeuring is strafbaar. Voor het voorhanden hebben van een schiethamer en patronen is ingevolge de vuurwapenwet tevens een machtiging, af te geven door de politie, vereist.
- Ook tijdens het vervoer kunnen ongelukken gebeuren. Vervoer de schiethamer daarom altijd in ongeladen toestand, op de voorgeschreven wijze.

